

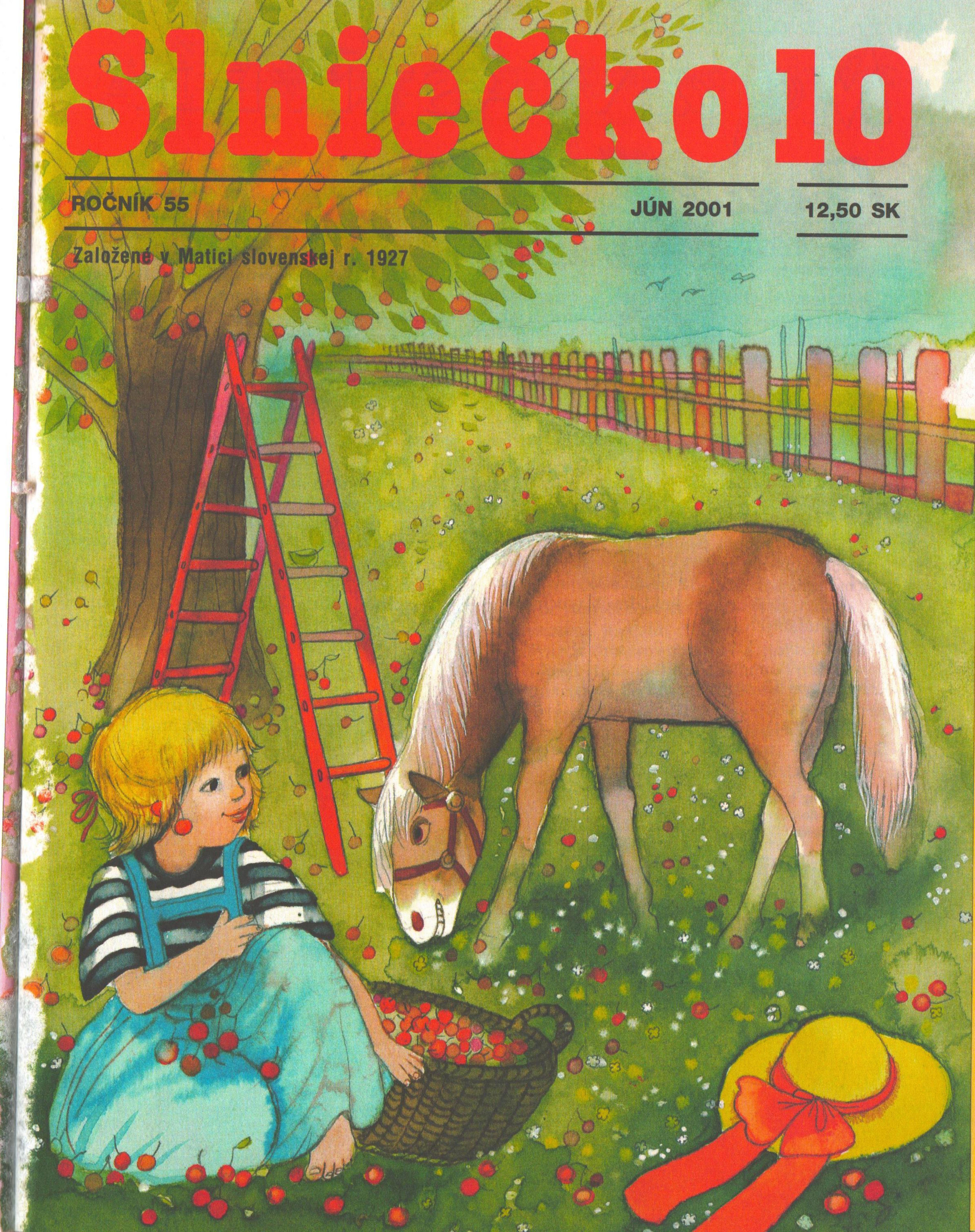
Slniečko 10

ROČNÍK 55

JÚN 2001

12,50 SK

Založené v Matici slovenskej r. 1927

Považie - - rajská dolina

S pomínate si, chlapci a dievčatá, kedy ste prvý raz cestovali cez Považie? Akiste aj vám, tak ako kedysi mne, utkveli v pamäti najmä jeho hrady. Hrady, vlastne už len ich zrúcaniny, sa nečakane vynárali z krásnej krajiny, ktorú básnik nazval rajskou dolinou:

**Oj, Považie naše,
ty rajská dolina,
kto ťa len raz videl,
večne ťa spomína.**

Hrady, kamenné pamätníky dávnych čias, vznikli na miestach starých drevených slovan-ských hradísk. Slúžili na obranu krajiny, ciest a majetkov. Boli sídlami feudálnych mocipánov a feudálnych úradov.

Nešťastné 13. storočie

V roku 1241 vtrhli na Slovensko mongolské

**Trenčiansky hrad
- hrdé sídlo
Matúša Čáka**

(tatárske) vojská. Zabíjali, plienili – zostávalo za nimi spustošené územie. Ničivému náporu odolali iba hrady na ťažko prístupných miestach. Po mongolskom vpáde sa výstavba hradov veľmi urýchlila. Veľmoži a stavitelia s obľubou vyhľadávali strmé bralá. Čím strmšie bralo, tým nedobytnější hrad.

Najmocnejším hradom Považia bol Trenčiansky hrad, pevnosť Matúša Čáka, pána Váhu a Tatiér. Na nádvorí hradu je povestná Studňa lásky. Pripomína dojímavý príbeh tureckého mládenca Omara a jeho milej. Zo zajatia si ju vykúpil tak, že v skale vyrúbal osemdesiat metrov hlbokú studňu.

Na hradnom brale sa uchovala aj významná historická pamiatka – nápis z roku 179. Vytetali ho rímski vojaci, ktorí pod bralom zimovali. Je to najsevernejší bod, ktorý rímske légie (vojenské oddiely) dosiahli.

Pod Trenčínom nám belavé zrúcaniny Čachtického hradu pripomínajú jeho majiteľku Alžbetu Bátoryovú, ktorá zmárnila bezmála tisíc dievčat.

Z cesty hore Považím dovidíme na Vršatecký hrad. Nad Považskou Bystricou zas na Považský hrad. V 15. storočí bol sídlom obáva-

ných lúpežných rytierov Podmanických. Boli postrachom širého kraja. Strážnym hradom bol aj nevelký Súľovský hrad ukrytý v Súľovských skalách. Nad Bytčianskou kotlinou sa vypína orlie sídlo – hrad Lietava, pod Žilinou zas hrad Hričov. Pod ním, ako hovorí povest', stojí skamenelý mních.

Na sútoku Váhu a Kysuce sa dodnes uchoval niekdajší vodný hrad – Budatínsky zámok a v malebnej Strečianskej úžine sú dva slávne hrady – Strečno a Starhrad.

*Tam okolo Strečna cesta nebezpečná,
pod zámkom sa skryli v bielych šatách víly...*

Kedysi pyšné sídla mocipánov – dnes zrúcaniny.

Drotárska stolica

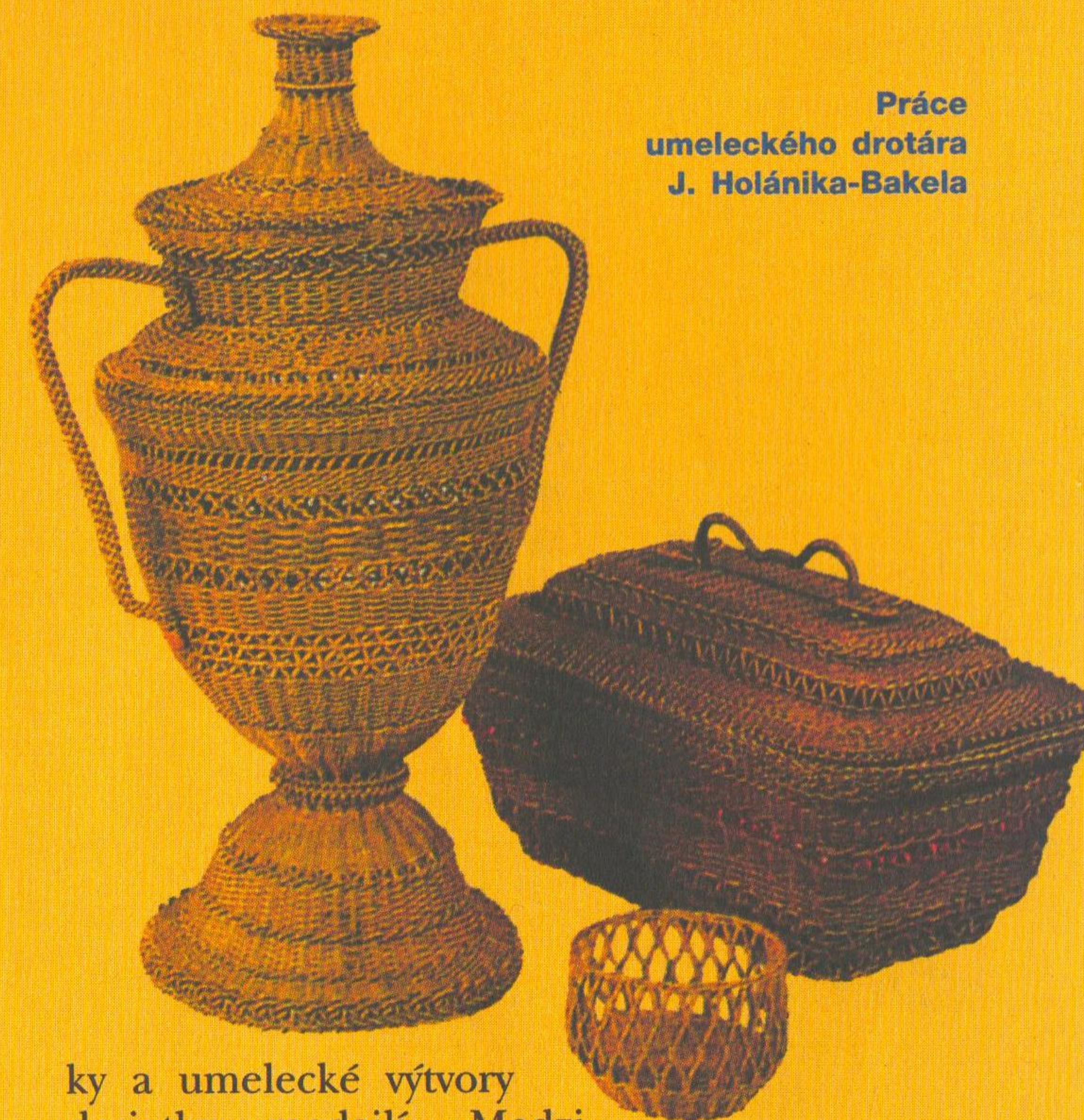
**Ja som dobrý remeselník
z tej Trenčianskej stolice,
po mestách a po dedinách
chodím drotovať hrnce...**

Jedinečné drotárske remeslo vzniklo na hornom Považí asi pred tristo rokmi. Spočiatku boli drotármi len najchudobnejší muži a mláden- ci. Dievky sa za nich nerady vydávali. Keď sa dro- tári v širom svete dobre uplatnili a mnohí zbo- hatli, dievky už začali húst' inak:

**Kukala kukučka okolo chotára,
daj mi, bože, daj mi frajera drotára.
Frajera drotára za dobrého muža,
abych bola pekná jak v záhrade ruža.**

Spisovateľ Anton Bielek, rodák z Bytčice, nazval severozápadnú oblasť Slovenska Drotáriou. Drotári prenikli do celej Európy, do Ameriky, do Ázie, ba poniektorí aj do Afriky a Austrálie. Vo svete založili vyše štyristo drotárskych podnikov. Na rôznych výstavách (vrátane svetových v Londýne, Paríži i Ríme) získali za svoje výrob-

Práce
umeleckého drotára
J. Holánika-Bakela

ky a umelecké výtvy desiatky medailí. Medzi slávnymi drotárov-umelcov a podnikateľov patril Jozef Holánik-Bakel z Dlhého Poľa, ktorý mal drotáreň vo Varšave. Na svetovej výstave v Ríme (1911) získal najvyššie ocenenie – Gran premio a zlatú medailu. Všetky drotárske pamiatky opatrujú v niekdajšom zámku grófa Čákyho v Žiline-Budatíne. Je to jediné drotárske múzeum na celom širom svete.

SÚŤAŽNÁ OTÁZKA:

Ako sa volala krásna Turkyňa, ktorú jej statočný milý Omar vyslobodil zo zajatia na Trenčianskom hrade?

Správnu odpoveď napíšte na korešpondenčný lístok, pripíšte svoju adresu a do 20. júna nám ju pošlite do redakcie Slniečka, P. O. BOX 307, 810 00 Bratislava. Zo správnych odpovedí vyžrebujeme piatich výhercov, ktorým pošleme knižku Vladimíra Ferka. Všetky správne odpovede poputujú do celoročného osudia, z ktorého vyžrebujeme výhercu slniečkarského bicykla.

Zázračný pád z lietavského brala

Na hornom Považí sú pozostatky lietavského zámku. Ako každé panské sídlo, aj on mal kaplnku vyhradenú len pre rodinu svojho majiteľa. V kaplnke, bokom od oltára, visel starý na dreve namalovaný obraz, ktorý upútal každého, kto sa raz naň pozrel. Šikmookí Tatári sa na ňom chystali zhodiť z vysokého brala niekoľko mužov, žien a detí a medzi nimi aj staručkého kňaza.

To, čo maliar nedomaloval, dopovedíva povest'...

Ako mračno kobyliiek vyrojili sa jedného dňa v okolí Lietavy divokí Tatári. Pricváľali na malých huňatých koňoch, v rukách sa im ligotali zakrivené šable a vydávali taký škrekot, že ľuďom od hrôzy naskakovala po tele husia koža.

„Ľudia boží, utekajte!“ kričali tí, čo ich zazreli zo strání nad dedinkou. „Zachráňte si holé životy!“

Čo vládalo bežať, utekalo. Starci, deti a slabí ľudia ostali doma a v strachu čakali, čo sa bude diať.

„Velebný pánko,“ volali poslední utekajúci na starého farára, ktorý stál pred kamenným kostolíkom a so zopätými rukami sledoval hrozný zmätok. „Zachráňte sa, poďte s nami!“

Kňaz len mlčky pokrútil hlavou.

Už predtým sa rozhodol, že neopustí tých, čo nemali síl utekať. Potom zozval všetkých, čo zostali doma, aby sa uchýlili do kostolíka.

brala

„Tu budeme v bezpečí,“ povedal, keď za posledným zapieral ťažké dubové dvere. „Vlkodlaci vyplienia dedinu, odoženú dobytok, no keď sa presvedčia, že dubové dvere kostolíka sú také pevné ako jeho múry, nechajú nás na pokoji.“

Vtom už Tatári vtrhli do dediny. Najprv začali rabovať, vyháňať z maštale kozy a kravy, a keď v chalupách nenašli žiadnu živú dušu, čo by mohli vziať do zajatia, začali na slamené strechy vyhadzovať horiace smolné lúče.

O chvíľu sa zovšadiaľ dvíhali k nebu kravo bľiace ohnivé stĺpy.

Štipľavý dym sa cez okienka votrel do kostola. Začal rezať v očiach, škriabať v krku.

Pár starcov sa rozkašľalo, pár detí zaplakalo.

Tatári zajastrili ako lovné psy a už-už sa chceli vrhnúť na kostol, keď sa im do cesty postavil ich veliteľ a čosi na nich zaškriekal.

Vlkodlaci sa ani nepohli. To využil staručký farár a vykloniac sa z okienka nad vchodovými dverami, začal sa doprosovať milosrdenstva pre bezbranných.

„Môžete pokojne vyjsť,“ riekol veliteľ šikmookých, „nikomu sa neskriví vlasok na hlave. Starých ľudí a deti máme v úcte aj my.“

V kostolíku sa pre dym už nedalo dýchať. „V mene božom,“ povedal kňaz a odhasproval dubové dvere.

Vtom sa ako divá riava vovalili dovnútra Tatári. Vrhli sa na oltár, chváľali po svietnikoch, kostolnom náčiní, šablami rozsekávali skrinky a truhly, a keď dokončili rabovanie, začali zabíjať ľudí.

Po chvíľke zostalo nažive len pár starcov, niekoľko detí a staručký kňaz.

„Vezmeme ich do zajatia,“ vykrikoval jeden z Tatárov.

„Týchto?“ zaškeril sa veliteľ. „Pokapú za prvým ohybom cesty.“

A rozhodol, že po ich odchode nezostane v dedine ani živá noha. Jednako podišiel ku kňazovi a s výsmechom v očiach mu vraví:

„Ak zaprieš Boha, nechám ťa nažive.“

„O tom, či zomriem, alebo budem žiť,“ odvetil kňaz, „rozhodne on, nie ty.“

„Uvidíme!“ odsekol šikmooký a prikázal viesť kňaza i húfik kvíliacich ľudí na neďaleké bralo.

„Teraz nech ti tvoj Boh pomáha!“ skríkol Tatár a sotil kňaza z brala.

Keď vlkodlaci uvideli padať nešťastného kňaza, zvrešťali od radosti. Vzápätí im škrekot uviazol v hrdlách. Padajúce telo im odrazu zmizlo z očí, akoby ho schytila nejaká neviditeľná ruka. Darma sa potom nakláňali nad hĺbočinu. Kňazovo telo tam neležalo. V tej chvíli ich vychytila náramná hrôza a strach z kňazovho Boha. Zjačali a bez toho, aby sa na zajatcov čo len obzreli, zmizli ako víchor.

A čo sa stalo so staručkým kňazom?

Pri páde ho zachytilo husté krovie, ktoré obrastalo celý bralnatý svah. Keď Tatári utiekli, ľudia poschovávaní v okolitých lesoch kňaza vytiahli nahor a zachránili.

Zaiste to bolo takto a nie ináč. Prečo inak by sa v pamätný deň tejto udalosti boli po stáročia konali v Lietave ďakovné pobožnosti. Alebo to bolo predsa len trochu inak?

Keď ste doma celkom sami...

RODIČOVSKÉ zhrozenie

Ľakajú sa
tatkovia a mamky.
Vraj rodičom
majú dávať známky.

Dostali strach
strýcovia a tetky:
„A čo, ak nám
dajú samé pätky?“

Smejú sa im
podarení žiaci:
„Prepadnete,
milí dospeláci!“

Ako sa Lea NEBÁLA leva

Malá Lea je čertovsky odvážne dievča. Nebojí sa ničoho na svete – no možno predsa len: zubárskej vŕtačky, gramatického diktátu a šampónu, ktorý tak štípe v očiach. Ale už naozaj ničoho iného. Nečudo teda, že keď raz stretla v parku leva, vôbec sa nezľakla. Možno sa to u vás nestáva každý deň, že stretnete v parku leva, ale v našom meste sa stávajú oveľa čudnejšie veci. Napríklad... Ale nezdržujme, o tom nabudúce. Teda ten lev číhal na podstavci asi pol metra nad Leou a chystal sa na skok. Papuľu mal otvorenú a nozdry sa mu chveli od nedočkavosti.

Lea ho zdrapila za koniec chvosta a zarevala mu do ucha:

„Už aj sa prac! Do Levoče alebo do Levíc, alebo do Levár! Lebo ťa zalepím leukoplastom a oblejem voňavkou z levandule. Nik ti už neuverí, že si lev, pretože budeš rozvážať ako tchor, keď je zamilovaný!“

Lev stiahol chvost a od ľaku načisto skamenel. Ak neveríte, príďte sa pozrieť do nášho parku. Ešte tam je. Kamenný lev na kamennom podstavci.

ZABARAMBARUMBARIMBURUJTE si s nami

Keď ste doma celkom sami
a tma stojí za dverami,
zabarambarumbarimburujte
si vždy s nami.

To sa robí
na dve doby:

1. doba: Ramba-rumba,
2. doba: Burum-bác!

Nebojím sa ťa, tma, viac!

JEDr. SERPENTÍNA STRAŠIFTÁKOVÁ Ježibaba od dráhy

Bola raz jedna ježibaba, ktorá mala aj riadne nadobudnutý titul JEDr., čo znamenalo Ježibaba od dráhy. Bývala v malom železničarskom domčeku s rampami. JEDr. Serpentína Strašiftáková, ježibaba od dráhy, mala špeciálnu kvalifikáciu, aká je medzi ježibabami zriedkavá. Zatiaľ čo iné ježibaby robili vedúce školskej družiny v perníkových chalúpkach, Strašiftáková strašila pri vlakoch. To ste nič netušiac cestovali vlakom a zrazu vám do obloka nazrela rozškľabená ježibaba.

Cestujúci sa išli zblázniť od ľaku. Takmer vždy sa jej podarilo vystrašiť a vykoľajit cestujúcich a raz skoro vykoľajila vlak.

Potom sa však stretla s malými diablami, ináč žiakmi 3. A z Experimentálnej školy pre nadpriemerne otravné deti. Len čo ježibaba urobila do obloka HŮ, diabli zaujúkali:

„Jééééj, babka železničarka! Kto ju trafiť?“

A začali vyhadzovať z obloka topánky, papierové gule, peračníky, všetko, čo mali poruke i ponohe.

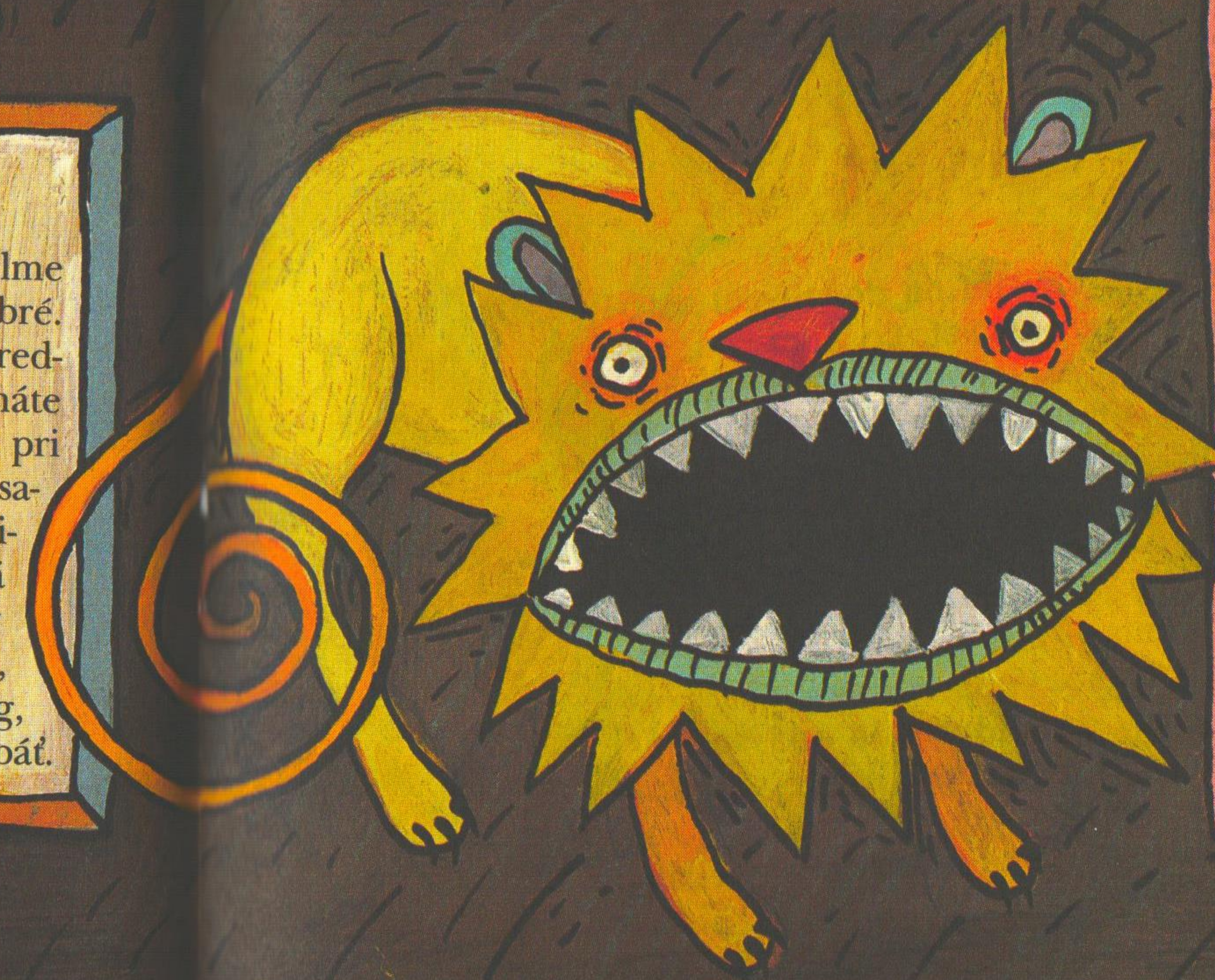
Strašiftáková sa musela schovať do svojho domčeka. Čo to bolo?! Triasla sa v kúte. Hurikán či strašidelný vlak, ktorý chodí raz za tristo rokov?!

Vlak odfrčal, diabli z 3. A sa venovali iným zábavkám, ale odvtedy už Strašiftákovú nikto nevidel. Vraj sa odsťahovala na tú najzastrečenejšiu zrúcaninu a tam jej straší vo veži.

Z toho plynie poučenie: Najľahšie je nastrašiť strašidlo!

LEBKÁČI

Kto by sa nebál lebky! Keď sa vo filme objaví lebka, nevestí to nič dobré. Niektoré deti sa však boja lebiek stále. Predstavte si, dietky moje, že dokonca aj vy máte na sebe lebku. Máte ju pod svojou tvárou a pri röntgenovaní hlavy ju môžete vidieť. Lebka sama osebe však nemôže ani hovoriť, ani strašidelne šepotať, ani vŕzgať čelustami. Nemá svalstvo, hlasivky, jazyk... Preto sa lebky nemusíte báť. Je to ochranná schránka, v ktorej je ukrytý mozog. A kto má mozog, ten rozmyšľa. Ten vie, že lebky sa netreba báť.

DANIEL HEVIER

Na svätého Jána otvára sa k letu brána

▲ Slovenská korytnačka

▲ Na južnom Slovensku máme miesto, kde má svoj domov naša slovenská korytnačka močiarna. Prežila u nás, hoci jej príbuzné v susedných krajinách už vyhynuli. Korytnačka močiarna nie je práve najväčšia, má niečo vyše dvadsať centimetrov, ale môžeme byť na ňu právom pyšní. Nájdeme ju na Východoslovenskej nížine pri riekach Bodrog, Laborec a Uh. Páči sa jej v stojatých i mierne tečúcich čistých vodách, v močariskách s bahnistým dnom.

Máj je pre ňu časom lásky. Samička nakladie na suchu asi desať vajčiek, z ktorých sa koncom leta vyliahnu mláďatká. Viac sa o ne nestará. Tie sa potom presťahujú sa do vody, zdokonalia sa v plávaní a zimu prežijú s ostatnými v bahne. Ak ich človek „neukradne“, v prirodzenom prostredí sa dožívajú vyše sto rokov. Sú prísne chránené.

Ak ochranári prichytia niekoho, kto ubližuje korytnačke močiarnej, vinník musí zaplatiť 30 000 korún!

▲ Slimáky bezdomovce

▲ Už ste videli v záhrade za daždivého počasia slimáky bez domčeka? Áno, to sú ony, čo vedia prv ako vy, ktorá jahoda na vašom záhone práve dozrela. Občas vás diera v sladkom plode nazlostí, ale aj ony potrebujú jesť. Ak si myslíte, že sa tak ponáhľali za jahodami, až domček kdesi zabudli či stratili, musím vás sklamať. Sú to slimáky, ktoré trávia svoj život bez ulity. Volajú sa slizniaky. Niektoré žijú v lesoch a sú až 15 centimetrov dlhé. Sú veľmi pekné, oranžovo-červeno-čierne. Chránený slizniak karpatský je dokonca sýto modrý. Cez deň sa slizniaky ukrývajú pred slnkom. V noci a za daždivého počasia vyliezajú von. Najradšej majú huby a zeleninu. Vedia, čo je dobré.

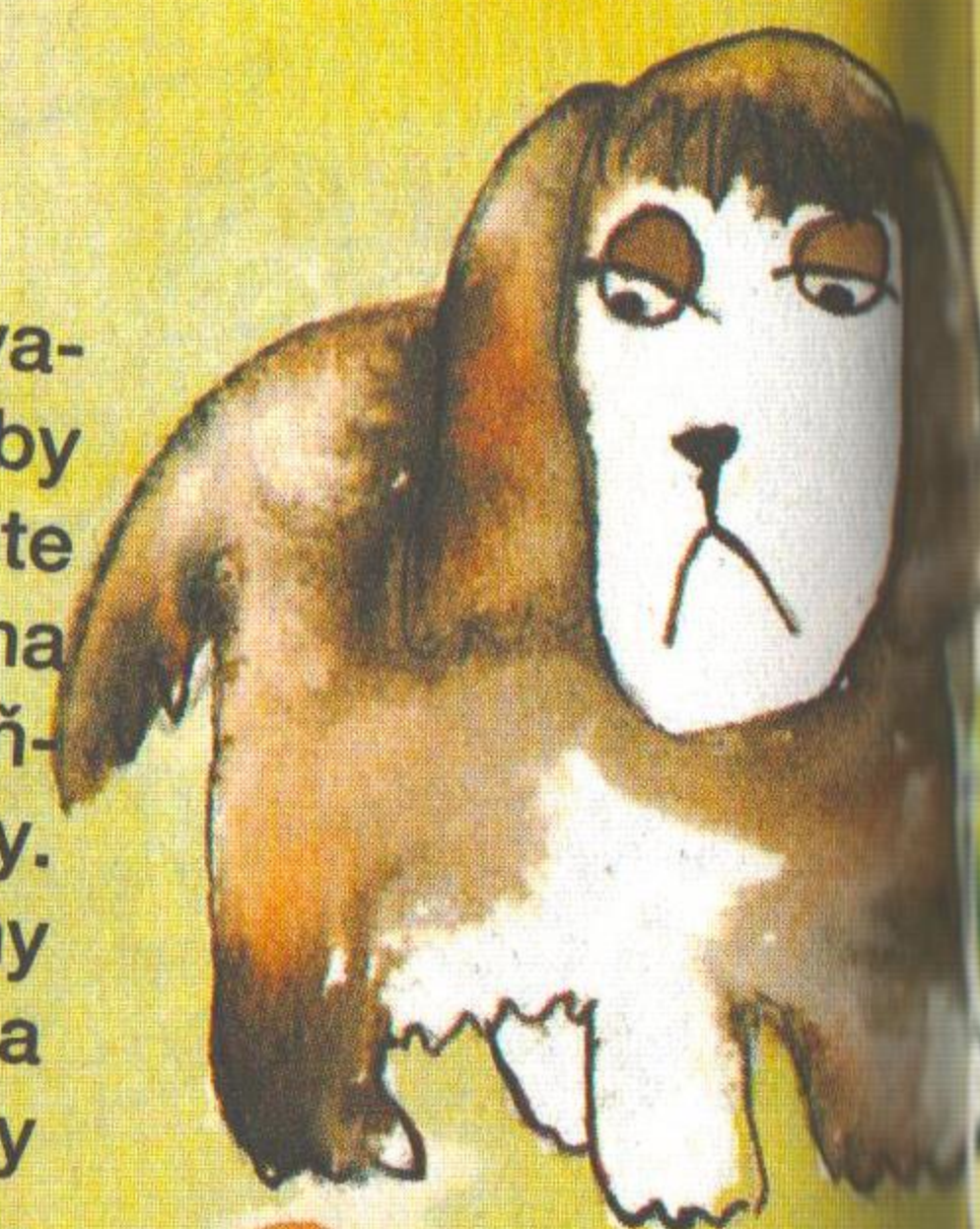
▲ Žiarlivý pes

▲ Áno, aj pes môže byť žiarlivý, ak sa v jeho prítomnosti venujete cudziemu psovi. Preto ak chodievate so psíkmi von spoločne, nehladkajte ani nechváľte cudzieho psa pred vašim vlastným štvornohým miláčikom. Môže sa stať, že váš pes sa začne k druhému psíkovi správať nepriateľsky, aj keď sa už dlho poznajú. Niekedy sa takéto stretnutie môže skončiť ruvačkou.

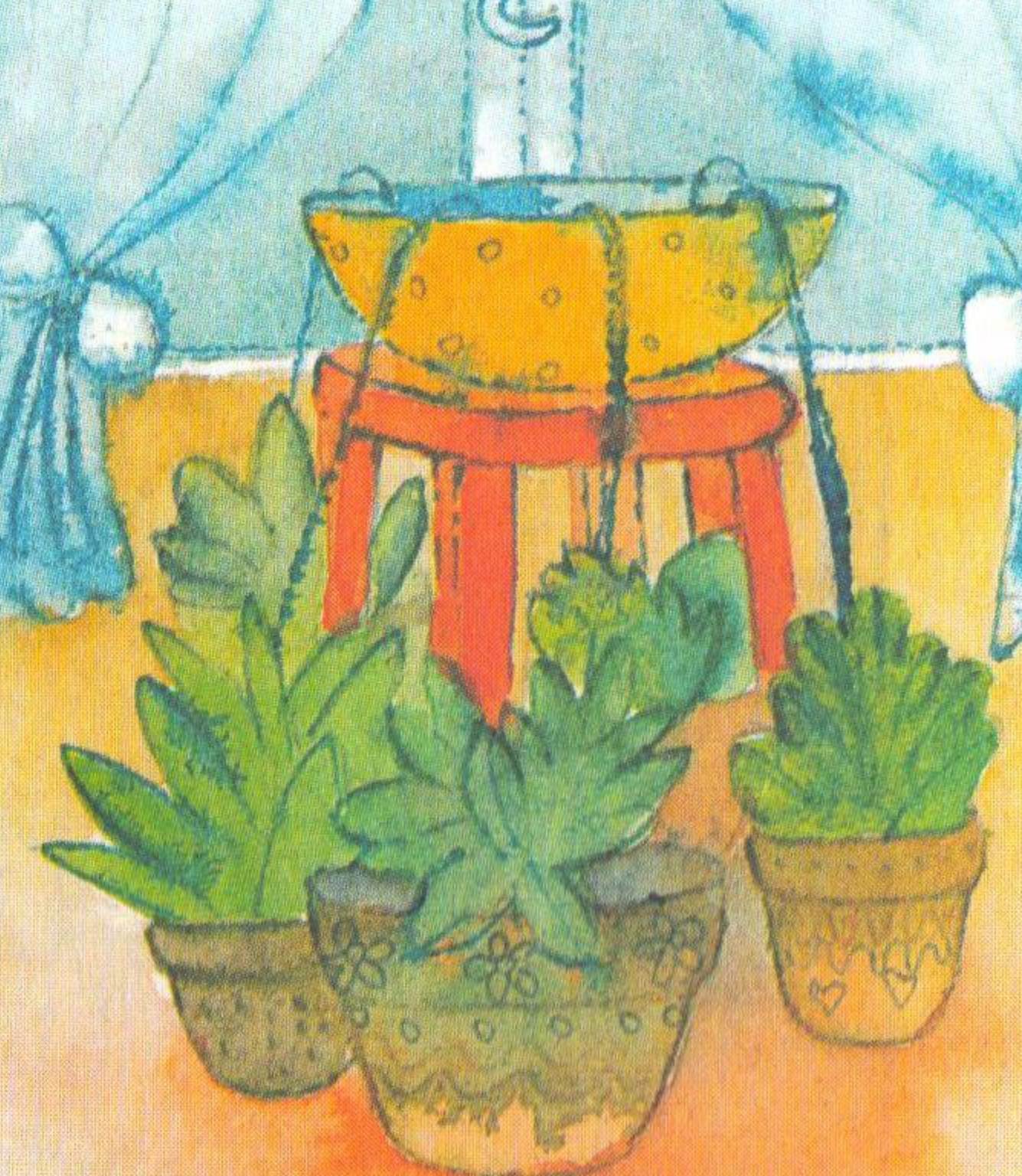
▲ Dobrá rada

▲ Keď sa budete chystať na dovolenku a vaša mamička nebude vedieť, čo s kvetmi, aby neuschli, blysnite sa takouto radou: vezmite väčšiu nádobu a toľko hrubších šnúr (napr. na bielizeň), koľko máte črepníkov. Nádobu naplňte vodou a vložte do nej jeden koniec šnúry. Druhý koniec každej šnúry položte do hlíny v črepníku. Dôležité je, aby nádoba stála na vyvýšenom mieste a aby črepníkové rastlinky neboli od nej ďaleko. Voda bude pomaly presakovať z nádoby do črepníka, a keď sa vrátite z dovolenky, nájdete kvety svieže. Najlepšie bude, ak si to vyskúšate prv, než odídete, aby ste mohli na vynáleze ešte niečo vylepšiť.

▲ Ako na mňa „zakuákal“ chavkoš

▲ Stalo sa to pri starom toku Dunaja neďaleko Bratislavy. Bol letný podvečer. Na suchom strome stál zvláštny vták. Mal dlhé nohy, zhora bol čierny, zospodu biely a z čierneho temena mu na chrbát padali dve-tri jemné biele pierka. Pripomínali mi pierka na klobúku niektorých krojovaných mládencov. Chvíľu sme sa na seba pozerali, keď mu zrazu z hrdla vyrazilo hlasné „kua, kua“, a odletel. Vyzeral ako rozprávkový vták, ale bol to chavkoš nočný. Niekde mu pre jeho hlas hovoria aj kvakoš. Je to nočný vták príbuzný volavke. Za súmraku a skoro na svitaní loví drobné živočíchky a ryby. Je chránený. Prilietá k nám v apríli a už v auguste alebo najneskôr začiatkom septembra odlieta do Afriky.

▲ Tekvicové strašidlo

▲ Tekvica u nás nerástla odjakživa. Po objavení Ameriky objavili Španieli v neznámej krajine aj tekvicu a priviezli si ju do vlasti, odkiaľ sa rozšírila do celej Európy. Pôvodne rástla v Mexiku, kde ju volali indiánske jablká. Tekvice sa pestujú už deväťtisíc rokov. Podlhovasté, okrúhle, v tvare hrušky aj lietajúceho taniera. Niektoré pozná aj pod názvom „turek“, pretože k nám túto zeleninu dovezli z Turecka. V posledných rokoch sa u nás rozmohlo pestovanie obrovských, až stokilových oranžových tekvic. Krásne sa vynímajú v záhrade a majú výborné jadierka. V Afrike vyrábajú z tekvic hudobné nástroje, v Indonézii pasce na opice, niektorými tekvicami možno po vysušení ťahať víno zo suda. A ešte poznám jednu tekvicovú špecialitu. Volá sa tekvicové strašidlo. Aj vy si ho chcete urobiť? Vydlabte veľkú oranžovú tekvicu, vyrežte do nej veľké zuby, oči a nos, vo vnútri zapáľte sviečku a strašidlo je hotové! Už ho treba len za tmy postaviť na plot alebo rovno na okennú dosku.

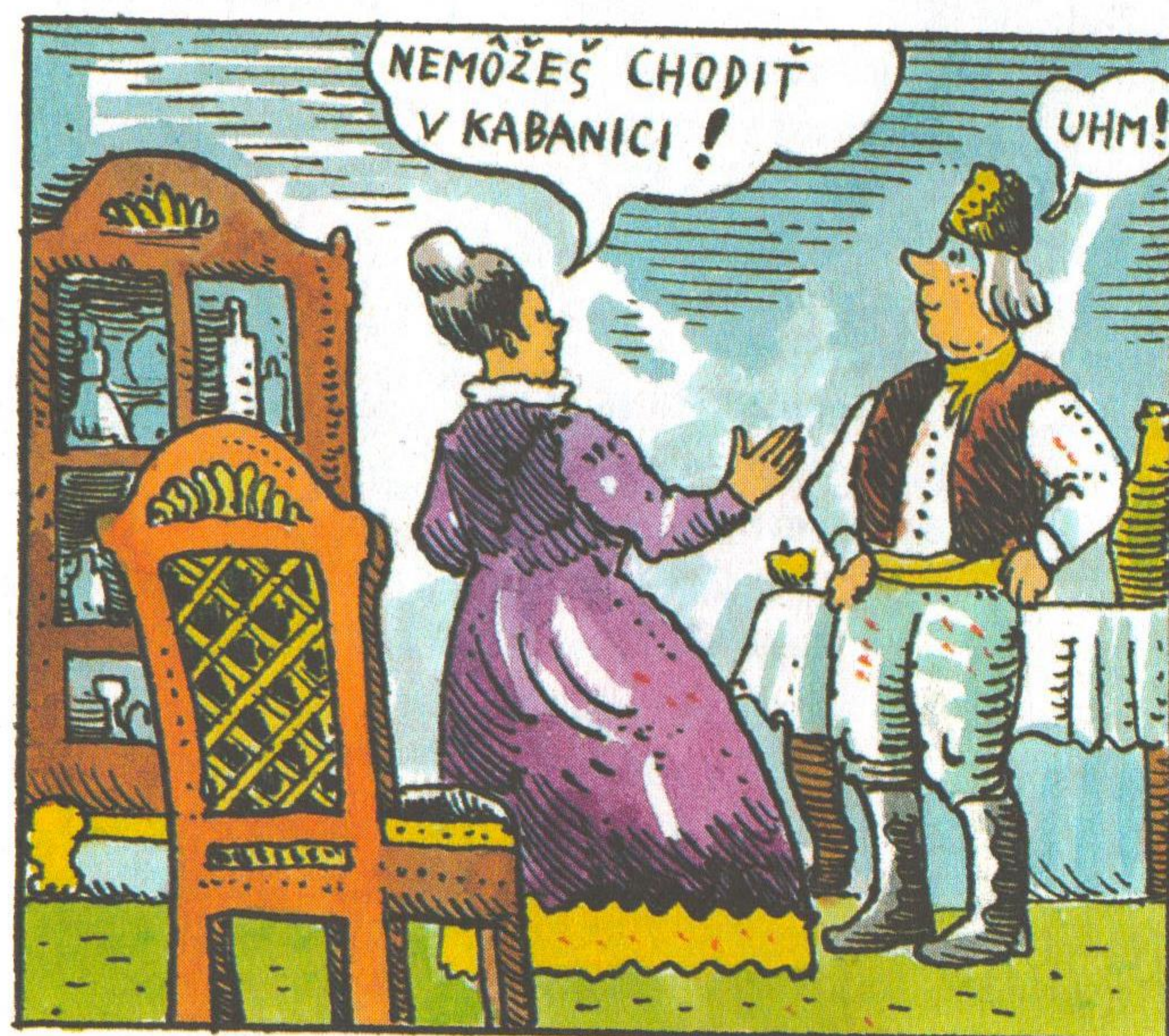
▲ 5. jún – Svetový deň životného prostredia

▲ Pre zachovanie bohatstva našej prírody je dôležité vyhlasovať zaujímavé a vzácne územia za chránené. Aby aj deti vašich detí vedeli nielen to, ako krásne je v lese, na lúke či pri vode. Ale aj preto, aby sa všetko vzácne uchovalo práve tam, kde sa mu najlepšie darí. Tam, kde oddávna rástlo, žilo. Vyberte sa cez prázdniny do niektorých národných parkov, chránených krajinných oblastí, pozrite si chránené náleziská, prírodné výtvy, prejdite sa po náučných chodníkoch. Napíšte nám o tom. Najzaujímavejšie príspevky uverejníme.

Prajeme vám krásne a zaujímavé prázdniny. Zostaňte nám verní aj v budúcom školskom roku.

V Ratkovej žil kedysi richtár, ktorý si myslel, že keď má úrad, má aj rozum. A aby sa aj inak podobal pánom, rozhodol sa, že si dá ušiť panský kabát – mentieku.

V jeho úmysle ho podporila aj richtárka.

A tak šli na trh kúpiť látku.

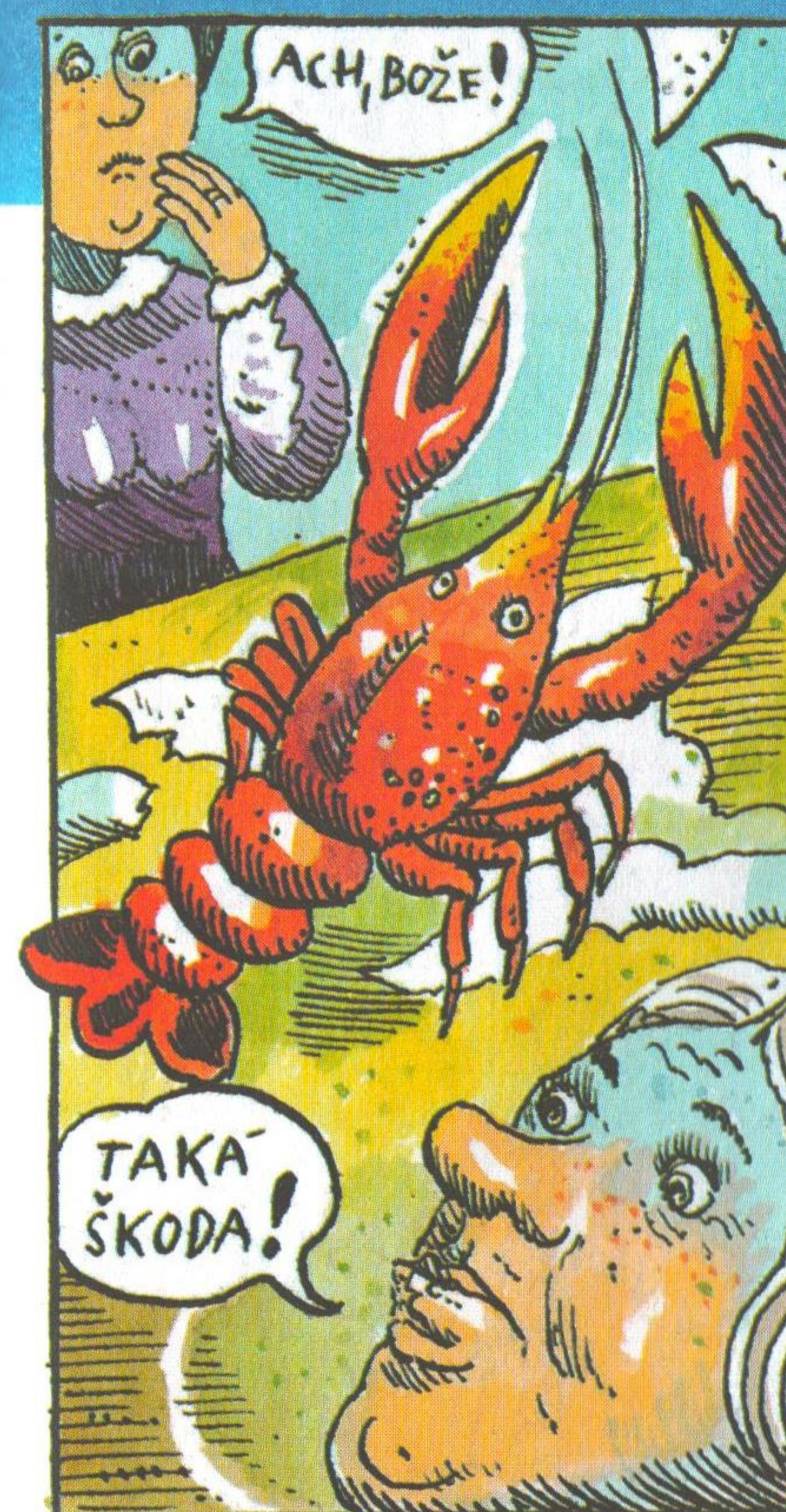
Po kúpe drahého súkna zašli ku krajčírovi.

Cestou domov zazreli pri potoku raka.

Krajčíra-raka vzali a priniesli domov.

Rak klepetami dotrhal richtárovo súkno na franforce.

Nešťastný richtár zvolal poradu múdrych gazdov.

Na porade sa rozhodlo, že nešikovného krajčíra treba potrestať.

Na výstrahu všetkým remeselníkom-fušerom richtár hodil raka do potoka.

Rak-krajčír skončil teda vo vode a nafúkaný ratkovský richtár naďalej musel chodiť v sedliackej kabanici. Tak sa naplnilo príslovie: „Kto má škodu, má aj posmech.“

Tomáš Celovsky TELEFON

KRESLÍ
M. MATLOVIČOVÁ

TU JE MOBIL
MŮJHO
OCINA....

Bol som doma sám.

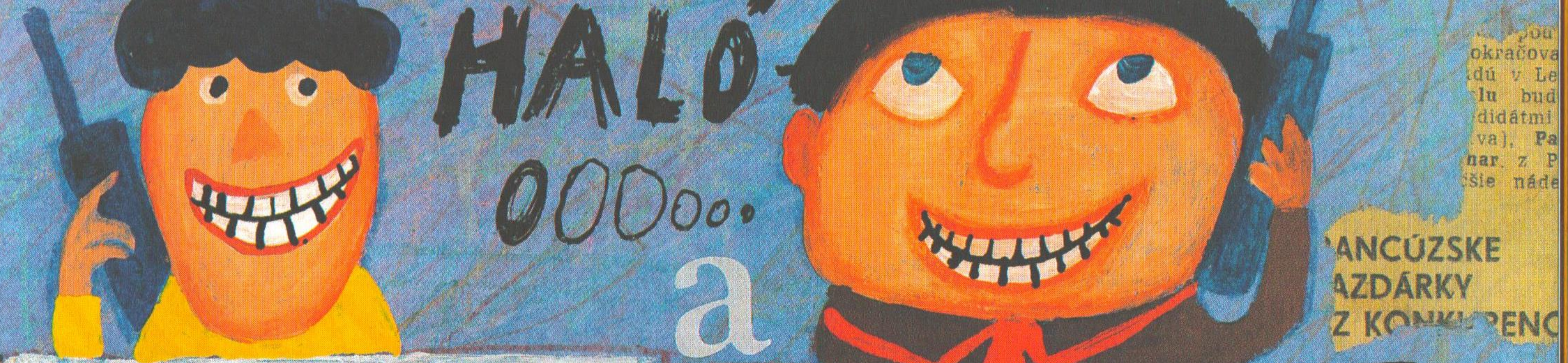
Aby sa mi lepšie čakalo,
chcel som si dať kakao.

Ale kakao sme nemali. Nemal ho kto
kúpiť. Ani mama, ani otec, ani brat. Ani
ja. Všetci sme mali veľa práce. Vráťane
mňa. Musel som si zasurfovať po inter-
nete, potom odpovedať na e-maily a
vyskúšať novú počítačovú hru. Počítač mi
však oznámil, že sa z tohto všetkého zbláz-
nil. Tvrdohlavo vypisoval: Ak chcete
pokračovať, stlačte YES. Ak chcete prácu
ukončiť, stlačte YES. Ak chcete príkaz
zrušiť, stlačte YES.

Stlačil som NO, ale počítač začal pišťať,
akoby ho niekto škrtil. Musel som ho teda
vypnúť. A hneď som zavolať ocinovi do
práce, čo mám robiť. Lenže zazvonilo to
tesne vedľa mňa – ocino si svoj mobil
zabudol na stolíku v predizbe, vedľa sta-
rého telefónu, zaprášeného a smutného,

PROSÍM?

ODKEDY VIE
MOBIL HOVO-
RIŤ?

ANCÚZSKE
AZDÁRKY
Z KONKURENC

zabudnutého všetkými členmi rodiny,
možno už aj hluchého.

Zdvihol som ocinov zvoniaci mobil
a povedal som:

„Tu je mobil môjho ocina...
Prooosíím...“

Počul som však iba svoj hlas, ako hovo-
rí do telefónu:

„Tu je mobil môjho ocina... síím...“

Odkedy vie mobil hovoriť? Pomyslel
som si a zavolať som mame. Tiež na mobil-
ný telefón. Ozval sa mi ocino. Svoj mobil
si zabudol a vzal si mamin. Lenže mamin
mobilný telefón mal vybitú batériu.
Nemala ho kedy dobiť. A tak len čo ocino
povedal: „Prosím... tu mobil pani...“, spo-
jenie sa prerušilo.

Zavolať som mame do práce na pevnú
linku, ale mama nemala chuť rozprávať
sa so mnou. Dnes ráno zaspala, zmeška-
la dôležitú schôdzku a do treťice si
namiesto svojho mobilu hodila do tašky
diaľkový ovládač videa. Vraj príde domov
až okolo jedenástej. Tak som to vzdal a
pobral som sa do školy. Pri troche šťastia
sa dostanem k triednemu počítaču a
napíšem ockovi e-mail. Stalo sa. Počítač
na počudovanie fungoval a e-mail ockovi
prešiel.

Domov som sa vrátil až večer. Po vyučo-
vaní sme mali nemčinu, potom počítačo-
vý krúžok, po ňom triedny basketbalový
zápas a nakoniec plávanie.

Ocino už bol doma, práve si púšťal
vodu do vane. Vaňové plávanie v štýle
polosed-znak, to bol jediný šport, ktorý
vyznával. Dvere na kúpeľni vždy nechával

otvorené. Svetlo na chodbe svietilo, v
kúpeľni bolo zhasnuté. To kvôli ockovým
očiam, unaveným od celodenného poze-
rania na počítačovú obrazovku. Večer už
neznášali ostré svetlo.

Ocino vyzeral strašne unavený. Pozeral
sa do zrkadla, vlastne uprene hľadel akoby
cez zrkadlo a robil na seba všelijaké hrô-
zostrašné grimasy. Odkedy sme sa napo-
sledy stretli, pribudli mu nové vrásky a na
spánkoch šediny. Zdalo sa mi, že sa tro-
chu zmenšil.

„Dostal si môj e-mail?“ opýtal som sa
ho konečne.

„Nie. Do ktorej schránky si ho poslal?“

„Do tvojej. Súkromnej.“

„Tú som dnes nestihol ani otvoriť.
Nabudúce mi zavolaj, keď mi pošleš mail.“

„Zabudol si si mobil. Môžem ti zavolať
teraz?“ opýtal som sa.

Ocino už medzitým sedel vo vani s bie-
lou šampónovou korunou na hlave a
nemo prikývol. Podal som mu jeho mobil
a rýchlo som utekal k domácej pevnej
linke. Vytočil som jeho číslo a otvorený-
mi dverami som sa z predizby pozeral do
kúpeľne.

Keď mobil zazvonil (vlastne začvirikal),
ocko si jednou rukou priložil k uchu šam-
pónovú spongiu a povedal: „Prooosíím...“
Druhou rukou, v ktorej držal mobil, sa
začal usilovne mydlíť. Potom položil mobil
do vody, zdvihol rúčku sprchy k uchu ako
telefónne slúchadlo a povedal do nej:
„Halóóó...?“

Spojenie sa v tej chvíli prerušilo a ja
som zložil.

Malovaná písanka

hviezdičky, rajaci, lavica

Jedného dňa prišiel do školy. O chvíľu uvidíte, čo ste ešte nevideli, povedal a vyťahol z bieleho rúčka raliaskali. Nešliakal len nový, čo prišiel do triedy iba pred niekoľkými mesiacmi. Tvrdil, že sa učí čarovať a stále pod čosi čítal. Tebe sa moje kúzlo nepáčilo? spýtal sa ho. Viem lepšie, povedal a načervecenal sa. Potom čosi našepľal a nebolo. raliaskali, ale raliaskali. Co budem teraz vyťahovať? raliaskali? raliaskali našepľal: „Kned“

to napravím. „Časa čosi našepľal a tenkrát amixol...“ To som nechcel, raliaskali sa. Potom raliaskali, sústredil sa a vyriekol najuplnejšie slová. V tej chvíli amixla celá škola. vypukli v jasot, ale povedala: „Pričaruj naspät!“ raliaskali: „To ešte neviem, ja som iba čarodějnickej učení.“ Tenkrát raliaskali rukami: „A čo teraz?“ raliaskali povedal: „Nech sú prázdniny. Taká sa naučím, ako v septembri pričarovať naspät.“

pani učiteľka, žiaci

NAPÍŠAL: M. URBAN
NAMAĽOVALA: D. ONDREIČKOVÁ

JÁN TURAN

Chlap ako medveď

Skraja lesa, len tu blízko,
stretol ma raz medvedisko.
Spod mocného dubiska
cerí na mňa zubiská...

Mám sa zahrať na mŕtveho,
a či zdupkať? Ba či kieho!
Čo je to však za zvera?
Takto sa mi vyšciera:

„Pozrime ho, strelca-smelca,
premenil sa na zbabelca!
s ľuďmi sú len trapasy...
Čo tak so mnou za pasy?“

Medveď som, mám štyri laby.
A ty? Iba chrústik slabý!
Tieto laby predvedú
moju silu medvediu.“

„Nie som pyšný ako páža,
no chlap chlapa neuráža,
ani medveď chlapiska,
márne ceríš zubiská!

S takým sa mi párať načim?
A čo, ak ťa ožobráčim?
Nemáš umu ani gram,
veď ti kosti rozdrúzgam!“

Toľko som sa pred ním chlapil,
až ma medveď zrazu zdrapil!
Tak sme sa hneď metali,
až z nás chlpy lietali!

Tri dni sme tak zápasili...
Cítim, medveď stráca sily!
On ma chmat, ja ho chmat,
vyvalil sa na chrbát!

Napálil som toho maca,
zas sa strhla kucapaca!
On ma drap, ja ho drap,
on bol medveď, no ja chlap!

Rozzúrený mocný maco
išiel na mňa medveďaco!
Keď sa taký nazúri,
zatni doňho pazúry!

Nebola s ním ľahká práca...
Ešte mi tu vykrváca!
On ma škrab, ja ho škrab,
on bol medveď, no ja — chlap.

Stalo sa to v noci, vo dne?
Dopadlo to nerozhodne.
Ten, kto išiel opodiaľ,
vie, že som sa nepoddal!

FRANTIŠEK ROJČEK

SLNEČNÍK

Každý deň sa
praží
na horúcej
pláži.

Nečlapká sa
v mori,
preto je vždy
chorý.

Keby sa bol
kúpал,
nedostal by
úpal.

FRANTIŠEK ROJČEK

Ô je budík
v abecede.

Každé ráno
zvoní v triede.

Nepočujú
ho však ľudia.

Len písmená
sa naň budia.

Výprava argonautov

PODEA STAROVEKÝCH GRÉCKYCH BÁJÍ PREROZPRÁVALA BEÁTA PANÁKOVÁ

(10. ČASŤ)

Návrat do Iolku

Jedného dňa sa pred argonautmi objavili známe brehy milovaného Grécka a naši hrdinovia sa neubránili slzám. Veď celé dlhé roky snúvali o tejto chvíli, keď ich blízki, priatelia i všetok iolský ľud privítajú ako hrdinov a víťazov.

Nedáľeko od prístavu stretli rybársky čln. Moreplavci si najskôr mysleli, že im rybár máva na pozdrav. Len keď sa priblížili, videli, že bledý od hrôzy zalamuje rukami a nahlas sa modlí:

„Vznešení bohovia, láskavá Persefona a spravodlivý Hádes, prikážte svojmu poslovi Hermovi, aby v pokoji odviezol do podsvetnej ríše duše úbohých hrdinov z lode Argo, ktorí biedne stroskotali v búrke kdesi pri líbyjských brehoch a nemal ich kto pochovať ani oplakať, a tak teraz blúdia po mori ako prízraky, ktoré sa zjavujú smrteľníkom ako zlé znamenie.“

„Nie sme prízraky,“ volajú argonauti na rybára. „Sme rovnako živí, ako keď sme pred rokmi odchádzali z Iolku, a vďaka pomoci bohov sa teraz šťastne vraciame aj s kolchidským zlatým rúnom a princeznou Medeou.“

Rybár užasol a bez meškania obrátil svoj čln k prístavu, aby ako prvý rozhlásil radostnú zvesť. Lenže Iason ho zastavil:

„Odlož veslá a vystúp na našu loď, aby si nám povedal, čo sa udialo v kráľovstve, kým sme my blúdili šírymi morami.“

„Samozvaný kráľ Pélias rozhlásil,“ odvetil rybár, „že ste zahynuli, a preto bude vládnuť sám a po jeho smrti nastúpi na trón potomstvo z jeho rodu.“

„A ako naložil s úbohým bratom Aisonom?“ spýtal sa Iason.

„Pélias najskôr brata väznil, lebo sa bál o svoju moc. Ale teraz ho prepustil, prestal sa báť, lebo Aison je už starý a nevládný, celé mesiace nevstáva z lôžka, smúti za synom a čaká len na skorú smrť.“

Iason pri tých slovách vzdychal od zľahu a hnevu. Najradšej by bol hneď zaútočil na palác a zradného kráľa Pélia potrestal podľa zásluhy. Lenže druhovia ho odhovárali:

„Pélias má silné vojsko. A nás je málo, a navyše sme z dlhej cesty na smrť unavení. Nechaj nás najskôr odísť do našich domovov. Tam nazbierame sily a vojakov a potom vyhlásime Péliovi vojnu.“

Ilustroval
VLADIMÍR MACHAJ

Vtom sa ozvala Medea a jej slová ulahodili Iasonovmu sluchu:

„Netreba čakať. Sama vstúpim do Iolku a postarám sa o spravodlivosť.“

Tak sa aj stalo. Medea sa zahalila do strieborného závoja a z truhlice vzala zlatú čašu. Najskôr vstúpila do príbytku Iasonovho otca Aisona. Tam čašu postavila doprostred siene a prehovorila tajomným hlasom:

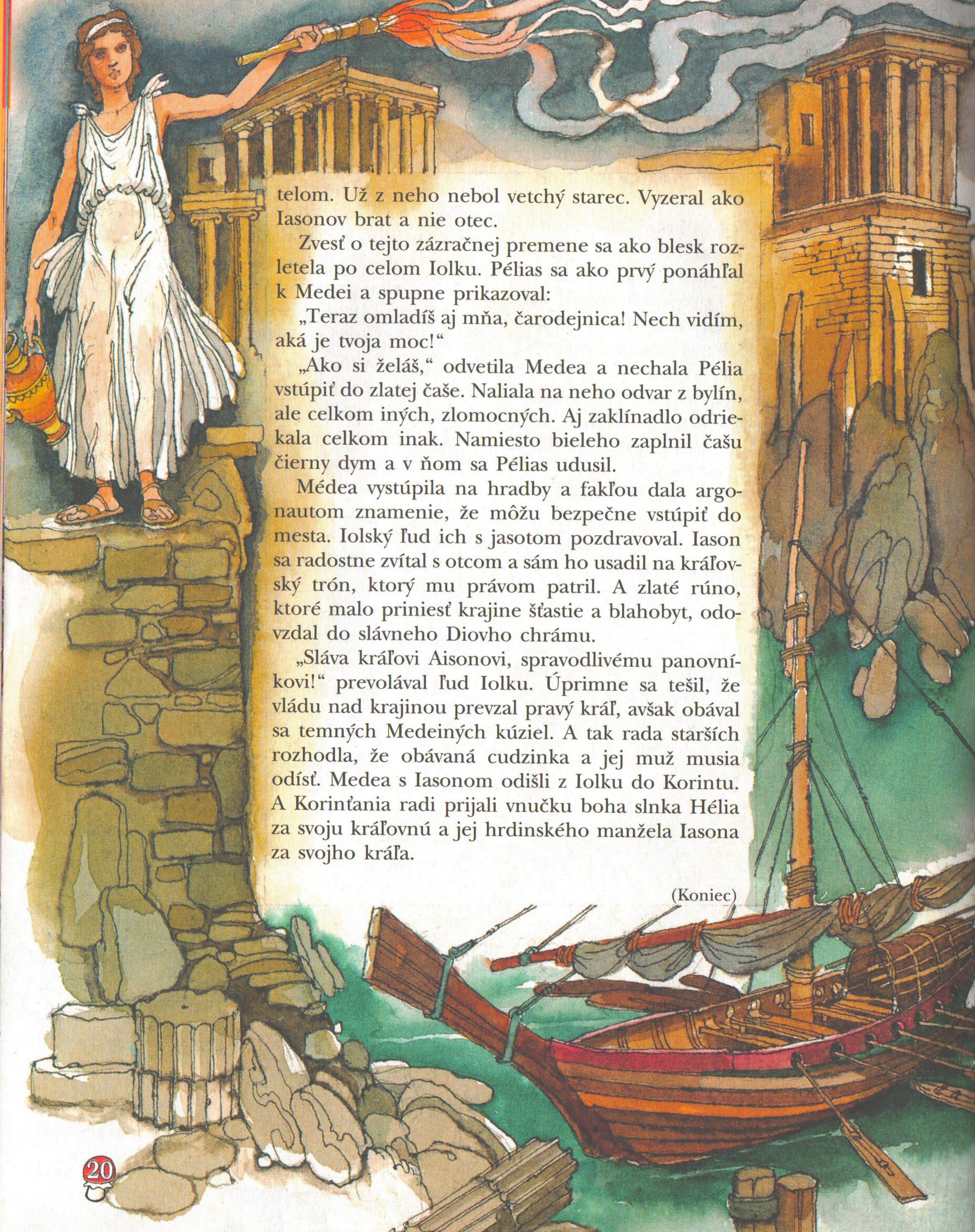
„Do tejto čaše vstupuje každý večer môj praotec, boh slnka Helios, unavený a zostarnutý po celodennej púti po nebi. A každé ráno z nej vystúpi znova mladý a plný síl zapriaha svoje ohnivé tátoše, na ktorých preletí ponad svet. Dovoľ, vznešený Aison, aby som pomocou tejto zázračnej čaše aj tebe prinavrátila mladosť a silu.“

Počas princezninej reči zlatá čaša narástla na ľudskú veľkosť.

„Vo svojom živote už nemám žiadnu nádej a verím, že sa mi nemôže stať nič horšie ako dosiaľ,“ riekol slabým hlasom Aison. Pokynul sluhom, aby mu pomohli vstúpiť od zlatej čaše.

Medea na neho naliala odvar z čarodejných bylín a odriekala zaklínadlá v kolchidskej reči. Čaša sa naplnila bielym dymom a o chvíľu z nej vystúpil Aison s jasným zrakom, čiernymi vlasmi a mocným

telom. Už z neho nebol vechý stavec. Vyzeral ako Iasonov brat a nie otec.

Zvesť o tejto zázračnej premene sa ako blesk rozletela po celom Iolku. Pélias sa ako prvý ponáhlal k Medeji a spupne prikazoval:

„Teraz omladiš aj mňa, čarodejníca! Nech vidím, aká je tvoja moc!“

„Ako si želaš,“ odvetila Medea a nechala Péliu vstúpiť do zlatej čaše. Naliala na neho odvar z bylín, ale celkom iných, zlomocných. Aj zaklínadlo odriekala celkom inak. Namiesto bieleho zaplnil čašu čierny dym a v ňom sa Pélias udusil.

Médea vystúpila na hradby a fakľou dala argonautom znamenie, že môžu bezpečne vstúpiť do mesta. Iolský ľud ich s jasotom pozdravoval. Iason sa radostne zval s otcom a sám ho usadil na kráľovský trón, ktorý mu právom patril. A zlaté rúno, ktoré malo priniesť krajine šťastie a blahobyt, odovzdal do slávneho Diovho chrámu.

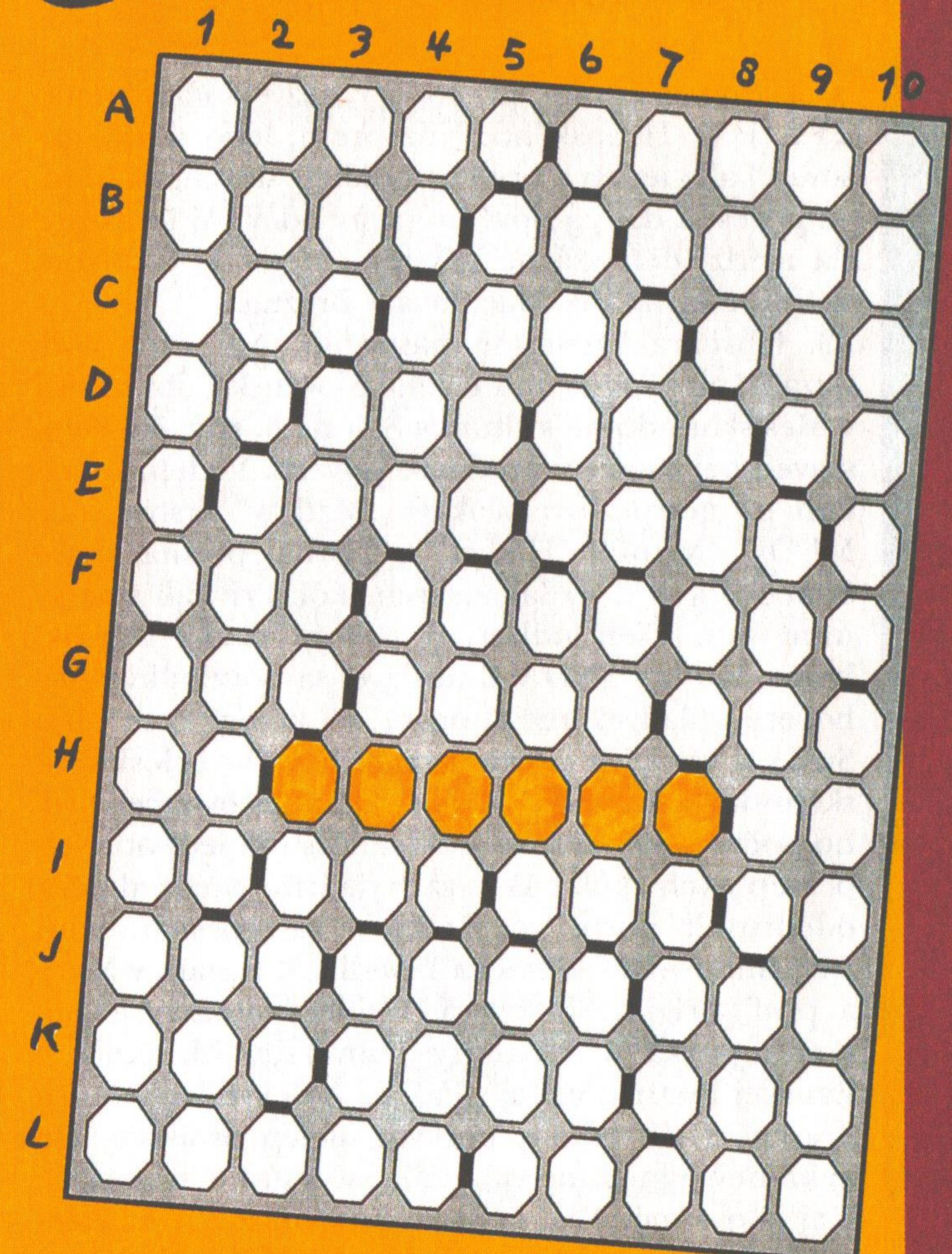
„Sláva kráľovi Aisonovi, spravodlivému panovníkovi!“ prevolával ľud Iolku. Úprimne sa tešil, že vládu nad krajinou prevzal pravý kráľ, avšak obával sa temných Medeinych kúziel. A tak rada starších rozhodla, že obávaná cudzinka a jej muž musia odísť. Medea s Iasonom odišli z Iolku do Korintu. A Korintania radi prijali vnučku boha slnka Hélie za svoju kráľovnú a jej hrdinského manžela Iasona za svojho kráľa.

(Koniec)

Křížovka Slniečka

Vo vlastivednom rozprávaní Vladimíra Ferka ste tento raz doputovali na Trenčiansky hrad. Máte uhádnuť, ako sa volá Turkyňa, ktorú jej milý Omar vyslobodil zo zajatia. Keď si vylúštíte našu křížovku, z tajničky sa dozviete správnu odpoveď. Napíšte ju na korešpondenčný lístok a pošlite do redakcie Slniečka.

VODOROVNE: A. Štíhly vták s červenou čiapočkou – tvar slovesa kopnúť. B. Jedno z mien J. A. Komenského, učiteľa národov – Helena a Martin – tvar slovesa trepať. C. Lepidlo – jednoduchý nástroj na hádzanie kameňov – domáce meno Etely. D. Názov písmena N – hmyz podobný včele – stará strelná zbraň – súčiastka vozidla, na ktorej sa krúti koleso. E. Karol – poobíjal – somár – nula. F. Sídlo zraku – miesto, v ktorom je niečo zlomené – protivník, súper. G. Ponáraj – súčasť zemepisného atlasu – azda, približne. H. Názov písmena L – **TAJNIČKA** – Ondrej a Silvia. I. Benedikt a Oľga – druh papagája – ovocná záhrada – skratka staršieho. J. Okresná kultúrna rada – neobutá – sťa. K. Domáce meno Leóny – zakáľáčková polievka – prehra v šachu. L. Kyprila pôdu pluhom – rozvetvené vyústenie rieky (delta).

ZVISLE: 1. Opak príslovky blízko – nežilo, nejestvovalo. 2. Koniec modlitby – dookola – väčší krik. 3. Tvar slovesa topiť – rozprávková bytosť, slimák – úrad farára – Andrej. 4. Názov písmena S – strážne domáce zvieratá – tvar slovesa zmariť – jestvoval. 5. Ľudovít – vyhrával – úzka dlhšia doska – obaja. 6. Koloman – vlastnilo – opísanie – slovenská autobusová doprava. 7. Oliver a Tibor – väčší kúsok – mamka – plošné miery (áre). 8. Predložka – nástroj na kosenie – chlapčenské meno (24. decembra) – Ladislav. 9. Časť roka – morská ryba s ružovým mäsom (losos) – popravca. 10. Remeň na opásanie – záruka bezpečnosti (istota).

POMÔCKA: Menej známe výrazy sú uvedené v zátvorkách.

P. Štefánik

ŠALIANSKY MAŤKO

J. C. HRONSKÉHO

Možno sa pýtate, prečo je v názve súťaže meno J. C. Hronského. Nuž preto, lebo tento spisovateľ ako jeden z prvých „odkľial“ slovenskú ľudovú povesť a dal jej nový literárny odev. Aj teraz prišla medzi deti vzácna návšteva, neter J. C. Hronského, pani Mária Maculová z Brezna.

23. februára kalamitne nasnežilo. Ani sneh však nezabránil súťažiacim z celého Slovenska, aby sa zišli v Mestskom dome kultúry v Šali na 8. ročníku celoslovenskej súťaže v prednese povestí. Vedeli, že ich tam už netrpezlivo očakáva „Maťkov“ krstný otec MUDr. Svetozár Hikkel, odborná porota, naše Slniečko a deti zo šalianskych škôl. Privítali sme sa úsmevom. Člen odbornej poroty Vlado Durdík, herec činohry SND v Bratislave, sa povzbudivo prichovoril mladým recitátorom a „krstný otec“ ujo Sveťo si všetkých privinul na srdce. Do celoslovenského kola súťaže postúpilo 23 finalistov z celkového počtu 9 500 detí, ktoré sa zúčastnili jednotlivých postupových kôl. Ako sa vyjadrili predsedníčky odborných porôt vo všetkých kategóriách, pani Augustinovičová, herečka Divadla A. Bagara v Nitre a prof. Brigita Šimonová, vedúca katedry slovenského jazyka a literatúry Univerzity M. Bella v Banskej Bystrici, všetci súťažiaci boli vynikajúco pripravení a ich výkony poskytli nielen divákovi, ale aj im nevšedné umelecké zážitky. Súťaž je však súťaž a aj táto – najvyššia, mala svojich víťazov. V 1. kategórii (2.–3. ročník) sa stal víťazom Miško Škvarka z

Banskej Bystrice, Cenu Mladých liet získala Bronislava Strnádelová z Pustých Ulian a Cenu časopisu Slniečko Peter Jánošík z Lipian. V 2. kategórii (4.–5. ročník) zvíťazila Michaela Kertészová z Nitry, Cenu Mladých liet získala Leona Nadányová z Kežmarku a Cenu Slniečka Jakub Pohle zo Sokoloviec. V 3. kategórii (6.–7. ročník) bola najlepšia Mária Labajová z Veľkého Kýra, Cenu Mladých liet si odniesla Mária Hnatová zo Starej Lubovne a Cenu Slniečka Martin Bezdeda z Krivoklátu. Mladí recitátori svojím prednesom prezentovali povesti Márie Ďuričkovej, Márie Rázusovej-Martákovej, Milana Húževku, Jozefa Melichera, Štefana Moravčíka a Jána Štiavnického.

K slávnostnej atmosfére prispel aj pekný kultúrny program. Ten pre Šalianskeho Maťka pripravili žiaci LŠU v Šali pod vedením pani učiteľky Valentínovej, Današovej a Bujnovej.

Šaliansky Maťko

Šaliansky Maťko,
chlapec milý,
prišli sme si do Šale
zmerať sily.

Privítala nás veselá muzika,
k tomu chlieb a soľ z košíka.
Bol pri nás aj ujo Sveťo,
jeho úsmev nás hneď stretol.

Nebol to len úsmev pána,
i ty, Slniečko,
ktoré si prišlo
medzi nás hneď zrána.

Zažili sme krásnu vec –
krst Múdрых kozliatok z Mladých liet.
Zo súťažiacich sa stala dobrá parta.
Neveríte? Je to pravda!

A keď už zaznel zvonec,
že povestiam je tohto roku koniec,
vypadli aj slzičky,
že musíme odísť z Maťkovej Šaličky.

No neboj sa, ty Maťko náš,
o rok nás opäť privítaš.

BRONISLAVA STRNÁDELOVÁ
Pusté Úľany

MOJA VLASTIVEDA Súťaž o slniečkarský bicykel

Slniečko č. 5 – MARÍNA – zo správnych odpovedí sme vyžrebovali týchto vyhercov: D. Jezerčákovú z Brezna, M. Malíčka z Nového Mesta nad Váhom, K. a I. Bedajové zo Sečoviec, M. Murcina z Dlhej nad Oravou a P. Ambrušová z Gajár.

Slniečko č. 6 – BRYNDZOVÉ HALUŠKY – tentoraz sa šťastie usmialo na R. Beňovú z Višňového, E. Vasekovú z Bratislavy, J. Pavlíkovú z Hrubého Šúra, J. Petroviča z Pružiny a P. Rohára z Košíc.

Slniečko č. 7 – KRAĽOVANY – pekná knižka poputuje M. Knutovej z Rožkovian, V. Hurčalovej zo Šuňavy, V. Čorbovej z Biela, O. Šergovičovi zo Šúroviec a P. Bolečkovej z Radošinej.

Vítanom blahoželáme a posielame im knižku Vladimíra Ferka Slovensko, moja vlasť

DOPLŇOVAČKY

V Slniečku č. 5 ste si vylúštili pekné chlapčenské meno ANDREJ. Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali štyroch slniečkarov, ktorým posielame knižku Jaroslavy Blažkovej Ohňostroja pre deduška z vydavateľstva Q 111. Sú to títo lúštitelia: dievčatá II. B zo ZŠ na Hviezdoslavovej ul. v Revúcej, M. Hutníková zo Sulína, M. Adámiková z Kocurian a J. Vernársky z Pohorelej.

V Slniečku č. 6 ste sa z našej doplňovačky dozvedeli správnu odpoveď na hádanku z knižky Poslali ma naši k vašim, ktorú zostavila spisovateľka Mária Ďuričková a ktorá vyšla vo vydavateľstve BUVIK. Správna odpoveď znie RETAZ. A tu sú naši vyhercovia: I. Kada zo Žiliny, M. Šuhy z Novej Polhory, M. Výškrabka z Nitrianskeho Rudna a M. Kopálová z Bošian.

V Slniečku č. 7 ste sa zoznámili s knižkou Milana Rúfusa Deťom. Tajnička vám prezradila, že ju vyzdobil maliar Svetozár MYDLO. Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali: M. a A. Francúzové z Oravského Veselého, R. Čeriovú z Nitry, D. Plevača z Bratislavy, J. Pavlanskú z Turia a žiakov 3. B zo ZŠ v Trenčianskych Stankovciach. Vítanom blahoželáme a posielame im pekné knižky.

Slniečk

umelecký mesačník pre žiakov 1.–5. ročníka ZŠ

Vydáva Literárne informačné centrum, Nám. SNP 12, 812 24 Bratislava.

Adresa redakcie: P. O. BOX 307, 810 00 Bratislava. Telefón 07/527 33 182

Šéfredaktor ONDREJ SLACKY
Zástupkyňa šéfredaktora
Lubica Kepšťová
Grafická a výtvarná úprava
Viera Fabianová

Tlačí Slovenská Grafia, a. s., Bratislava-Krasňany.
Rozširuje firma ARES, s. r. o., Banšelova 4, 821 04 Bratislava, t. č. 07/434 14 665 a MEDIAPRINT-KAPA, a. s., Bratislava.

Objednávky do zahraničia vybavuje PrNS, a. s., vývoz tlače, Košická 1, 813 80 Bratislava.

Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta. Cena jedného výtlačku je 12,50 Sk, ročné predplatné 125 Sk.

Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

Obálku nakreslila
Luba Končeková-Veselá

VŔŠKY

Slniečkarka Andrea Nogeová z Partizánskej Ľupče už niekoľko rokov tvorí a vydáva svoje vlastné noviny VŔŠKY. Píše ich pre svojich kamarátov, známych a pre svoju starú mamu, ktorá býva v Bratislave. Vybrali sme z nich dve ukážky:

Záhada miznúcich stoličiek

V poslednom čase v našej triede stále chýbajú stoličky. Otázkou je, kde miznú? Keď nikto v triede nechýba, profesor nemá na čom sedieť a rozčuľuje sa: „A ja budem stáť? Okamžite zožeňte stoličku!“ Zodpovední ľudia ako my vždy nejakú tú stoličku nájdú, ale nikdy to nie je tá, čo práve naposledy zmizla.

Záhadu miznúcich stoličiek sme už odhalili: keď sa nejaká stolička pokazí, skončí u pána školníka a zákonite sa už odtiaľ nevráti.

ANDREA NOGEOVÁ

Túto básničku poslala Andrejke do časopisu jej stará mama Ľuba. Básnička sa zapáčila aj nám.

Ferko dostal vysvedčenie,
svojím očiam neverí.
Kde je ich dom ani nevie,
ba netrafí do dverí.
Sadne pod strom,
slzy roní,
dážd' ich zmývať pomáha.
Už je raz tak,
slzy roníť je zbytočná námaha.

LUBA NOGEOVÁ

OBJEDNÁVKY NA PREDPLATNÉ ČASOPISU SLNIEČKO PRIJÍMA A VYBAVUJE

VÝHRADNE

NAŠA ZMLUVNÁ DISTRIBUČNÁ SPOLOČNOSŤ

ARES, s.r.o.,Banšelova 4,
821 04 Bratislava**SÚŤAŽ PRE PANI UČITEĽKY****Milé pani učiteľky,**

koniec školského roka sa blíži a vy už v týchto dňoch premýšľate, ktorý časopis budete so svojimi žiakmi od septembra čítať. Veríme, že to bude naše Slniečko. Boli by sme radi, keby ste si ho objednali už teraz, pretože prvé číslo Slniečka tlačíme už v júli. Pri neskoršej objednávke by sme vám mohli dodať až niektoré z ďalších čísel časopisu. Časopis Slniečko si môžete objednať výlučne v našej zmluvnej distribučnej spoločnosti **ARES, s.r.o., Banšelova 4, 821 04 Bratislava**. Ak získate nad 10 odberateľov, firma **ARES** vám poskytne 18 % províziu a zaradí vás do zrebovania o hodnotné vecné ceny (**video, rádio s prehrávačom, fotoaparát**) a **10 odmien po 500 Sk**. Aby sme vás mohli zaradiť do zrebova-

nia, musíte nám do konca júna poslať korešpondenčný lístok s pečiatkou školy, na ktorom uvediete počet predplatiteľov časopisu Slniečko, vašu presnú adresu a telefónne číslo. Ak predplatné uhradíte do **10. 7. 2001**, **ARES** zvýši váš rabat o 2 %.

Už teraz sa na vás teší

Slniečko

Obrázky Oľgy Bajusovej sme vybrali z knihy Slnčové dievčatko, ktorá vyšla vo vydavateľstve Buvik.

Umelecký mesačník pre žiakov 1. – 5. ročníka ZŠ 2001 - 2002

Titul	Periodicita	Cena za jeden výtlačok	Predplatné (žiaci)	Úhrada za jeden výtlačok po odpočítaní 18% odmeny	Počet objednaných výtlačkov	Úhrada za objednané výtlačky (-18%)
SLNIEČKO	10 x	Sk 13,50	Sk 135,-	Sk 113,- (nad 10 ks)		

Vyplnenú objednávku zašlite distribučnej firme ARES, Banšelova 4, 821 04 Bratislava, číslo telefónu 07/43414665

Predplatné uhradíme do 10. 7. 2001

ÁNO

NIE

Meno a priezvisko

Presná adresa školy

V dňa 2001